

Narodowej Rady Kultury, Państwowej Rady Ochrony Środowiska, Rady d.s. Rodziny. Przez szereg lat był wiceprezesem Zarządu Głównego PTTK. Brał udział w pracach wielu zespołów ekspertów oraz w opracowaniu dokumentów państwowych z zakresu ochrony środowiska, w tym również dotyczących współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie. Był oficjalnym przedstawicielem Polski w Radzie Zarządzającej UNEP.

Od 1975 roku dr Ludwik Ochocki był członkiem Państwowej Rady Ochrona Przyrody i członkiem jej prezydium. Mimo rozlicznych innych obowiązków, dr Ludwik Ochocki nie szczędził sił i czasu na czynny udział w pracy społecznej również i na tym odcinku. Zawsze dawał wyraz docenianiu wagi problemów ochrony przyrody i ich znaczenia dla rozwoju gospodarczego i przyszłości kraju. Cześć Jego pamięci!

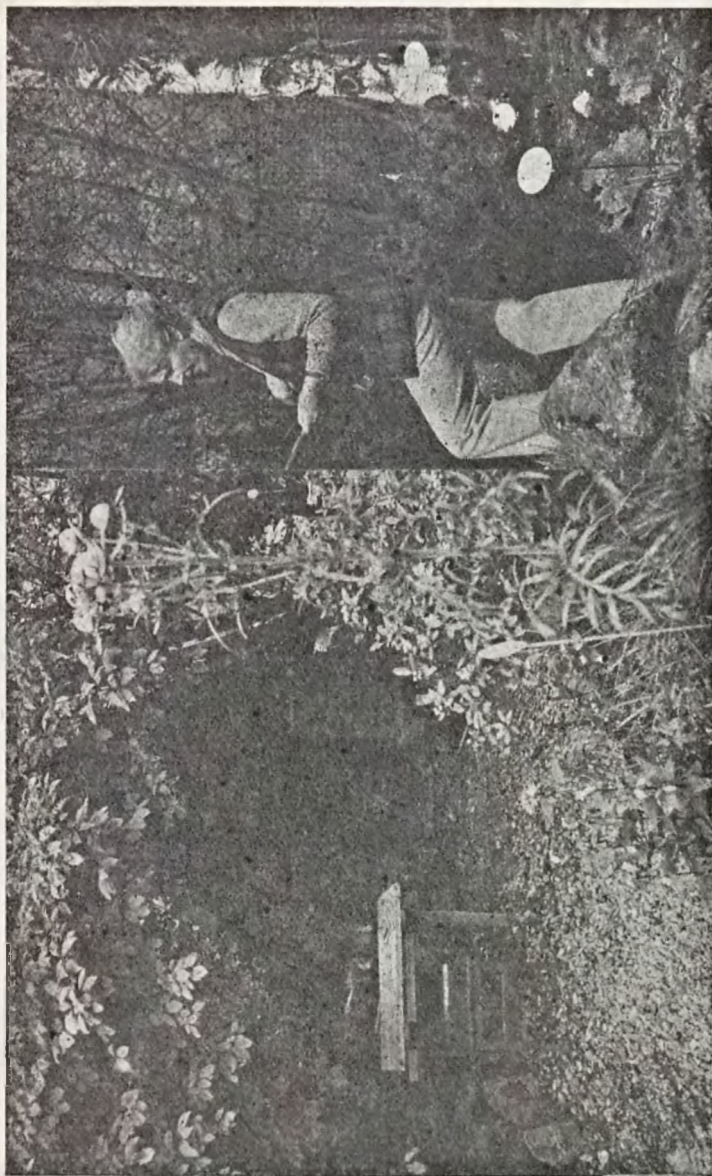
Tadeusz Szczyński

ANNA ŁOBARZEWSKA (1910—1989)

Anna Łobarzewska (z domu Felczak) przyszła na świat dnia 17 czerwca 1910 r. w Golbicach (powiat Łęczyca). Po ukończeniu szkoły podstawowej w Łęczycy a następnie średniej w Zgierzu, rozpoczęła w roku 1930 pracę w szkolnictwie podstawowym. W okresie wojny pracowała jako nauczycielka prywatna na Podlasiu. W tym też czasie, po przejściu przeszkolenia sanitarnego i sześciotygodniowej praktyki w szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie (organizowanych przez Armię Krajową), niosła pomoc ludności cywilnej okolic Łukowa na Podlasiu. Wkrótce po zakończeniu działań wojennych, w roku 1946 wyjechała wraz z mężem na Mazury, gdzie początkowo pracowała jako nauczycielka biologii w szkole podstawowej. W roku 1951, po ukończeniu I stopnia studiów wyższych na Wydziale Biologii Uniwersytetu Łódzkiego, rozpoczęła pracę nauczyciela biologii w Liceum Pedagogicznym w Giżycku. Równocześnie kontynuowała studia biologiczne II stopnia, kończąc je na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Toruńskiego w roku 1961 ze stopniem magistra.

Po likwidacji Liceum Pedagogicznego, do czasu przejścia na emeryturę, pracowała przez trzy kolejne lata (1967—1970) w Liceum Medycznym Pielęgniarstwa w Giżycku.

Od maja 1971 roku przeniosła się do Zakopanego, podejmując obowiązki opiekuna Alpinarium Tatrzańskiej Stacji Zakładu Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych PAN. Z Alpinarium, któremu przez cały okres swej pracy była oddana całym sercem, pozostała związana

do końca życia. Dzięki jej inicjatywie Alpinarium zostało powiększone niemal dwukrotnie i zyskało w roku 1983 zaszczytny status Górskiego Ogrodu Botanicznego im. prof. Mariana Raciborskiego.

Pracując w Alpinarium (później Górskim Ogrodzie Botanicznym) znajdowała także czas na uczestniczenie w pracach badawczych Tatrzańskiej Stacji ZOPIZN PAN nad rzadkimi i zagrożonymi wyginięciem gatunkami flory Tatr. Jest autorką lub współautorką 10 publikacji z tego zakresu. Przez jeden sezon, w roku 1978, prowadziła interesującą *Tatrzański notatnik fenologiczny* w Dzienniku Polskim. W znanej serii *Twórcy i działacze Ochrony Przyrody w Polsce*, wydawanej przez Ligę Ochrony Przyrody, opublikowała w roku 1986 interesującą biografię Adama Wodziczki. W roku 1976, wspólnie z prof. J. Gawłowską, opracowała w formie maszynopisu *Roślinność 47 polan i hal Tatr północnych i Podtatra*.

Jako do końca czynny członek Ligi Ochrony Przyrody brała aktywny udział w jej pracach prowadząc odczyty, pogadanki, szkolenia terenowe, lub zabierając głos publicznie w sprawach ochrony zagrożonych obiektów przyrodniczych. Ostatnio jeszcze, dzięki jej interwencji, ocalona została od zupełnej zakłady piękna, zabytkowa aleja lipowa w Giżycku. Jej także działaniom, prowadzonym wspólnie z kolegami z Zakopiańskiego Oddziału LOP, zawdzięcza Skalne Podhale uznanie „za prawem chronione pomniki przyrody” wielu starych drzew w tym regionie. Jeden z takich pomników, zabytkowy „Park Kulczyńskiego” przy zakopiańskim Domu Turysty, otaczała szczególną troską przez wiele lat. Opiekowała się również, niemal od początku swego pobytu pod Giewontem, grobem profesora Mariana Raciborskiego na starym cmentarzu zakopiańskim. Postać Raciborskiego, najwybitniejszego polskiego botanika, prekursora i twórcy naukowych podstaw ruchu ochrony przyrody w naszym kraju, współzałożyciela pierwszego zakopiańskiego alpinarium, wybitnego badacza współczesnej i kopalnej flory Tatr oraz gorącego patrioty stanowiła dla Niej — jak sama to nieraz podkreślała — wzór niedościgły. Było jej bardzo nieśmiałym marzeniem, z którego zwierzyła się nam dopiero na szpitalnym łóżku, by po śmierci, której nadejście przeczuwała, mogła spocząć gdzieś w pobliżu tego, którego postać była jej ideowo tak bliska.

Marzeniu temu stało się zadość, spoczęła na starym cmentarzu zakopiańskim, obok grobu Zofii Żarneckiej, także wieloletniej pracownicy Alpinarium, wśród grobów zasłużonych dla Miasta i polskiej kultury osób, nieopodal prochów Mariana Raciborskiego.

Za swą wieloletnią, sumienną pracę otrzymała w roku 1954 Srebrny Krzyż Zasługi, a w roku 1984 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Złotymi odznakami: „Zasłużonym dla Warmii i Mazur” (1963) i „Zasłużony dla Ziemi Sądeckiej” (1985), wyróżniły Ją oba regiony, którym poświęciła wiele lat swego życia. Także Złotą Odznaką Hono-

rową. przyznaną w roku 1969, wyraziła jej swe uznanie Liga Ochrony Przyrody za długoletnią owocną pracę w szeregach tej organizacji. Wyróżniło Ją także wiele ludzkich serc, w których zajęła na trwałe miejsce szczególne, jako wyraz wdzięczności za trud poświęcony dla ochrony przyrody oraz małego „rajskiego ogrodu” obok Tatrzańskiego Muzeum.

Dnia 3 października 1989 r. odszedł od nas człowiek olbrzymiej pracowitości i rzadko spotykanej odpowiedzialności za powierzone mu dobro. Górski Ogród Botaniczny stracił oddanego bez reszty opiekuna, którego nie łatwo przyjdzie zastąpić, zaś Tatry — gorącego miłośnika i obrońcę ich przyrody.

Halina Piękoś-Mirkowa i Zbigniew Mirek

SPIS PUBLIKACJI MGR ANNY ŁOBARZEWSKIEJ

1974

Alpinarium (4 wersje językowe: polska, angielska, francuska, rosyjska). Wyd. ZOPiZN PAN.

1976

O ochronę buka zwyczajnego Fagus sylvatica na terenie wsi Kościelisko. *Chrońmy przyr. ojcz.* 32 (6): 31—32.

1977

Nowe stanowisko jarząbu nieszypułkowego Sorbus chemaemespilus w Tatrach. *Chrońmy przyr. ojcz.* 33 (4): 59—61.

1978

Index Seminum. Współautor Piękoś-Mirkowa H. *Hortus Botanicus UJ.*, ss. 14—21.

1979

Stanowiska roślin rzadko występujących, odnalezione w Tatrach Zachodnich. *Chrońmy przyr. ojcz.* 35 (2): 57—67.

Index Seminum. Współautorzy: Piękoś-Mirkowa H., Kaczmareczyk D. *Hortus Botanicus UJ.*, ss. 14—22.

1980

Index Seminum. *Hortus Botanicus UJ.*, ss. 15—23.

1981

Groszek wiosenny *Lathyrus vernus* w Tatrzańskim Parku Narodowym. Chrońmy przyr. ojcz. 37 (4): 57—59.

Index Seminum Hortus Botanicus UJ., ss. 14—21.

1982

Index Seminum. Hortus Botanicus UJ., ss. 14—20.

1983

Najmniejszy Ogród Botaniczny w Polsce — Alpinarium ZOPiZN PAN w Zakopanem. *Wiad. Bot.* 27 (1): 57—60.

Odnalezione i nowe stanowiska gnidosza *Hacqueta Pedicularis hacquetii* w Tatrzańskim Parku Narodowym. *Chrońmy przyr. ojcz.* 39 (3): 40—45.

Index Seminum, Współautor: Szarota B. *Hortus Botanicus UJ.*, ss. 19—26.

1984

Odnalezione i nowe stanowiska rzadkich taksonów roślin naczyniowych w Tatrzańskim Parku Narodowym. *Chrońmy przyr. ojcz.* 40 (3): 60—65.

Index Seminum Horti Botanici Montani. Współautorzy: Szarota B., Kaczmarczyk D. Wyd. ZOPiZN PAN.

Warunki występowania i biologia zarzyczki górskiej *Cortusa matthioli* w Polsce. Współautor: Piękoś-Mirkowa H. *Chrońmy przyr. ojcz.* 40 (4): 25—39.

1986

Adam Wodiczko. Wyd. LOP., ss. 1—29.

Czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum* rośnie w Tatrach. *Chrońmy przyr. ojcz.* 42 (3): 42—43.

1988

Chaber miękkowłosy *Centaurea mollis* w Tatrzańskim Parku Narodowym. *Chrońmy przyr. ojcz.* 44 (3): 50—54.

Ginąca dwukilometrowa aleja lipowa w Giżycku w województwie suwalskim. *Chrońmy przyr. ojcz.* 44 (4): 51—55.

Gnidosz *Hacqueta Pedicularis hacquetii* — rzadki i zagrożony gatunek flory polskiej. Współautor: Piękoś-Mirkowa H. *Chrońmy przyr. ojcz.* 44 (4): 20—32.

Prace w druku

Cortusa matthioli L. — *ekologia, zagrożenie i ochrona*. Współautor: Piękoś-Mirkowa H. W pracy zbiorowej pod red. H. Piękoś-Mirkowej: *Ekologia, zagrożenie i ochrona rzadkich gatunków roślin górskich*. Studia Nat., Ser. A. nr 33.

Pedicularis hacquetii Graf. — *ekologia, zagrożenie i ochrona*. Współautor: Piękoś-Mirkowa H. W pracy zbiorowej pod red. H. Piękoś-Mirkowej: *Ekologia, zagrożenie i ochrona rzadkich gatunków roślin górskich*. Studia Nat., Ser. A. nr 33.

Park im. W. Kulczyńskiego w Zakopanem — *charakterystyka przyrodnicza*. W pracy zbiorowej pod redakcją Mirek Z., Piękoś-Mirkowa H.: *Przyroda Kotliny Zakopiańskiej*. Monografia.